



Justitiedepartementet

Statens servicecenters yttrande över promemorian Ett statligt identitetskort (Ju2026/01595)

Statens servicecenter har gått igenom promemorian utifrån de perspektiv som myndigheten har att beakta och vill framföra följande.

Statens servicecenter tillstyrker promemorians förslag som rör införandet av ett nytt statligt id-kort, och delar bedömningen att förslagen kan bidra till en stärkt identitetsförvaltning, minska risken för identitetsmissbruk och motverka bedrägerier och annan brottslighet som bygger på oriktiga identitetshandlingar.

Myndigheten ser särskilt positivt på att den föreslagna regleringen (kap 1.12) möjliggör att utlämnande av det statliga identitetskortet kan ske inom ramen för lagen (2019:212) om viss gemensam offentlig service, vilket innebär att utlämnandet skulle kunna ske vid Statens servicecenters servicekontor.

Nedan framförs ett antal synpunkter kopplat till frågan om Statens servicecenters eventuella roll.

Utlämnande av det statliga id-kortet

I kapitel 5.4 görs bedömningen att man skulle, om det bedöms lämpligt, kunna tänka sig att utlämnande av kortet sker med hjälp av andra myndigheter, t.ex. Statens servicecenter, i syfte att förbättra servicen till de personer som har långt till närmaste polisstation.

Utan att föregripa en närmare analys av frågan delar myndigheten preliminärt denna bedömning. Om Statens servicecenters servicekontor ges en roll i utlämnandet skulle det kunna bidra till en ökad tillgänglighet till statlig service, och då inte bara när det gäller geografisk tillgänglighet utan även med hänsyn till andra aspekter

såsom öppettider, väntetider och möjligheten att vid ett och samma tillfälle få personlig hjälp med andra myndighetsärenden.

En fråga som därför bör beaktas i det fortsatta arbetet är hur Statens servicecenters servicekontorsnät skulle kunna komplettera Polismyndighetens kontorsnät, med syftet att åstadkomma en flexibel och tillgänglig lösning, där valet av utlämningsställe kan anpassas efter lokala förutsättningar och behov. En sådan ordning kan även bidra till ett effektivare utnyttjande av statens resurser, eftersom en ökad statlig samordning av lokaler, personal och teknisk utrustning kan åstadkommas.

Andra uppgifter utöver utlämnande bör övervägas

Myndigheten menar att det även bör övervägas om Statens servicecenters servicekontor kan ges en bredare roll i hanteringen, utöver att utgöra utlämningsställe.

Servicekontorens samlade kompetens när det gäller att hantera Skatteverkets id-kort för folkbokförda, utföra biometriska identitetskontroller i folkbokföringsärenden, uppta biometri för uppehållstillståndskort, validera utländska id-handlingar m.m. borde tas tillvara, för att såväl hushålla med statens resurser som att trygga enskildas tillgång till statlig service.

Servicekontoren har lokaler, personal och teknisk infrastruktur som är anpassat för personliga möten mellan enskilda och flera statliga myndigheter, och är utformade för att på ett inkluderande sätt möta bl.a. personer som är nya i Sverige och har utländska medborgarskap.

Vidare, myndighetens uppdrag att stärka arbetet med att förebygga, förhindra och upptäcka misstänkta felaktigheter som kan leda till felaktiga utbetalningar innebär även att servicekontoren successivt får en allt större roll som fysisk kontrollpunkt i den statliga identitetsförvaltningen.

Det bör även lyftas fram att det genom förordning (2019:214) om viss gemensam offentlig service finns ett rättsligt stöd för att vid servicekontoren utföra enklare uppgifter som innefattar

myndighetsutövning, i de fall regeringen har bestämt att myndigheten ska ingå ett serviceavtal.

Frågan om en servicesamverkan mellan Statens servicecenter och Polismyndigheten bör utredas

Mot bakgrund av det som framförts ovan bedömer myndigheten sammantaget att det närmare bör utredas vilka delar av processen för ett statligt identitetskort som kan utföras vid servicekontoren. En sådan utredning bör genomföras gemensamt av Statens servicecenter och Polismyndigheten.

Utredningsarbetet bör bland annat omfatta en analys av vilka säkerhetsåtgärder som krävs för att uppgifter ska kunna utföras vid servicekontoren, i vilka situationer biometrisk identitetskontroll ska genomföras, vilken teknisk utrustning som krävs och möjligheten att samordna utrustning mellan myndigheterna, antal berörda servicekontor, resursbehov samt kostnads- och finansieringskonsekvenser.

Myndigheten anser vidare att formerna för en eventuell servicesamverkan med Polismyndigheten behöver klargöras i god tid före ikraftträdandet, och förordar därför att ett utredningsarbete initieras i närtid.

Statens servicecenter välkomnar en dialog med Polismyndigheten om hur ett myndighetsgemensamt utredningsarbete kan genomföras. Även om det är myndigheterna som ska utreda och ta ställning till om en servicesamverkan bör ske och är lämplig, finns det skäl att överväga att utredningsarbetet genomförs på uppdrag av regeringen, bl.a. eftersom frågan om en servicesamverkan mellan myndigheterna i ett senare skede kan komma att kräva styrning av regeringen.

Konsekvenser för Statens servicecenter

Statens servicecenter noterar att promemorian bedömer att förslagen inte i sig medför direkta ekonomiska konsekvenser för Statens servicecenter. Den bedömningen är förståelig eftersom en servicesamverkan mellan Polismyndigheten och Statens servicecenter ännu inte är beslutad. Om myndigheten däremot får ett uppdrag att för

Polismyndighetens räkning hantera utlämnande av det statliga identitetskortet, och potentiellt andra angränsande uppgifter, kommer detta att innebära verksamhetsmässiga och ekonomiska konsekvenser som inte kan bedömas utifrån promemorians nuvarande underlag. Det är därför viktigt att frågan om resursbehov och finansiering inkluderas i det samlade utredningsarbetet. Som en grundläggande finansieringsprincip gäller att de merkostnader som uppstår hos Statens servicecenter för utförandet av nya uppgifter inom ramen för servicesamverkan ska finansieras av den myndighet som serviceavtal ingås med.

I detta ärende har generaldirektör Åsa Lindh beslutat efter föredragning av utredare Karin Edin. I den slutliga handläggningen har också rättschef Mikael Vall deltagit.